

Το κάπνισμα στην Ελλάδα

Η πλειοψηφία των Ελλήνων είναι μη καπνιστές, επιθυμούν την απαγόρευση του καπνίσματος σε χώρους εστίασης και διασκέδασης, αισθάνονται ωστόσο μειοψηφία και φέρονται παθητικά

ΓΡΑΦΟΥΝ:

ΔΡ. ΛΑΜΠΡΟΣ ΛΑΖΟΥΡΑΣ

Ερευνητής-ψυχολόγος στο Κέντρο Ερευνών Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEERC), επιστημονικός σύμβουλος της ΜΚΟ «nosmoke.gr»

ΔΡ. ΑΓΓΕΛΟΣ ΡΟΔΑΦΙΝΟΣ

Διευθυντής του Τμήματος Ψυχολογίας, CITY College, Διεθνές Τμήμα του Πανεπιστημίου του Sheffield

ΑΠΟ ΤΟ 2005, το Κέντρο Ερευνών Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEERC) εκπονεί ερευνητικό πρόγραμμα για το κάπνισμα στην Ελλάδα και στις βαλκανικές χώρες. Τα ευρήματα που έχουν ήδη δημοσιευτεί σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά και παρουσιάζονται συνοπτικά παρακάτω παραθέτουν ορισμένα στοιχεία από την ελληνική πραγματικότητα σχετικά με την απαγόρευση του καπνίσματος σε χώρους εστίασης και διασκέδασης.

01. Σε μελέτη που διεξήχθη σε περίπου 2.000 μαθητές γυμνασίου στη Θεσσαλονίκη, το 57% και το 72% των συμμετεχόν-

των επιθυμεί την ολική απαγόρευση του καπνίσματος σε καφετέριες και εστιατόρια, αντίστοιχα, ενώ ένα εξίσου σημαντικό ποσοστό (70%) θα ήθελε το κάπνισμα να απαγορευτεί και σε Ίντερνετ καφέ. Τα αποτελέσματα αυτά συμφωνούν με το πρόσφατο «Ευρωβαρόμετρο», που έδειξε ότι περισσότεροι από τους μισούς Έλληνες τάσσονται υπέρ της απαγόρευσης του καπνίσματος σε κέντρα εστίασης και διασκέδασης.

02. Δύο από τους σημαντικότερους λόγους που οδηγούν τους νέους ηλικίας 12-15 ετών στην έναρξη του καπνίσματος είναι (α) η αντίληψη στην Ελλάδα ότι η πλειοψηφία των ενηλίκων και ένα μεγάλο ποσοστό εφήβων είναι καπνιστές και (β) η συχνότερη έκθεση στο κάπνισμα σε δημόσιους χώρους, όπως οι καφετέριες, τα εστιατόρια και τα Ίντερνετ καφέ. Άρα, η ενημέρωση των παιδιών για τα πραγματικά ποσοστά των καπνιστών στη χώρα μας (42% των ενηλίκων και μόλις 10% των μαθητών γυμνασίου) και η απαγόρευση του καπνίσματος σε χώρους εστίασης και διασκέδασης, όπου συχνάζουν οι νέοι άνθρωποι, θα μπορούσαν συνδυαστικά να προστατέψουν τα νέα παιδιά από τη θανατηφόρα συνήθεια.

03. Σε έρευνα για την τήρηση των περιορισμών του καπνίσματος σε κέντρα εστίασης και διασκέδασης, περίπου οι μισοί ενήλικες καπνιστές δήλωσαν ότι καπνίζουν ακόμη και σε χώρους με ειδική σήμανση απαγόρευσης του καπνίσματος. Οι πιο σημαντικές αιτίες για τη μη τήρηση των κανονισμών είναι (α) ο εθισμός στο τσιγάρο, (β) η αδιαφορία για την υγεία των μη καπνιστών και των λοι-

πών παρευρισκομένων στους χώρους αυτών και (γ) η πεποίθηση ότι οι περισσότεροι Έλληνες είναι καπνιστές. Αυτές οι αντιλήψεις, βέβαια, είναι εσφαλμένες, αφού στη χώρα μας περίπου 6 στους 10 Έλληνες είναι μη καπνιστές. Τα ευρήματα καταδεικνύουν την ανάγκη για μεγαλύτερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους του παθητικού καπνίσματος.

Άμεσα η εφαρμογή

Τα παραπάνω στοιχεία καταδεικνύουν ότι η θεσμοθέτηση της απαγόρευσης καπνίσματος στην Ελλάδα πρέπει να εφαρμοστεί άμεσα και να συνδυαστεί με εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των καπνιστών. Η εφαρμογή του μέτρου θα μειώσει σημαντικά την έκθεση στο παθητικό κάπνισμα, ενώ θα ενισχύσει τις προσπάθειες για την πρόληψη της έναρξης του καπνίσματος από νεαρά άτομα.

Όπως καταλήγουν οι ερευνητές, δρ. Λ. Λαζούρας και δρ. Α. Ροδαφίνος, η πλειοψηφία των Ελλήνων είναι μη καπνιστές, επιθυμούν την απαγόρευση του καπνίσματος σε χώρους εστίασης και διασκέδασης, αισθάνονται ωστόσο μειοψηφία και φέρονται παθητικά. Από την άλλη μεριά, οι θεριακλήδες καπνιστές δείχνουν να αδιαφορούν για την υγεία των άλλων και φέρονται σαν να είναι η ισχυρή πλειοψηφία. Όλοι, δε, φαίνεται να αδυνατούν να πιστέψουν ότι η εφαρμογή της ολικής απαγόρευσης είναι αναπόφευκτη, περίπου με τον ίδιο τρόπο που δεν μπορούσαμε κάποτε να φανταστούμε πτήσεις χωρίς θέσεις για καπνίζοντες. ■